

Siikajoen lukion ohjaussuunnitelma

Yleistä

Siikajoen lukion ohjaussuunnitelma on osa opetussuunnitelmaa ja perustuu Opetushallituksen Opetussuunnitelman perusteissa (2015) määriteltyihin sisältöihin. Ohjaussuunnitelmassa kuvataan lukion ohjaustoiminta ja sen tavoitteet, ohjaukseen liittyvä työnjako lukion koko henkilöstön kesken, ohjaus opintojen nivelvaiheissa sekä keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa tehtävä yhteistyö. Ohjaussuunnitelma on käytännöllinen työkalu koko oppilaitoksen ohjaustoiminnan koordinoimiseksi. Opinto-ohjaaja-apulaisrehtori sekä rehtori arvioivat ja päivittävät ohjaussuunnitelmaa vuosittain. Ohjaussuunnitelma käydään läpi elokuun suunnittelukokouksessa lukion opettajien kanssa. Oppilaskunnalta pyydetään valmisteluvaiheessa ohjaussuunnitelmasta lausunto ja valmis suunnitelma käydään läpi opiskelijoiden kanssa lukuvuoden alussa.

Ohjaustoiminta ja sen tavoitteet

Ohjaustoiminnan tavoitteena on opiskelijoiden hyvinvointi, lukio-opinnoissa eteneminen tavoitteellisesti sekä jatko-opintoihin sijoittuminen.

Ohjaukseen osallistuu koko lukion henkilöstö. Keskeisiä toimijoita ohjauksessa ovat opinto-ohjaajan lisäksi rehtori, ryhmäohjaajat, aineenopettajat, erityisopettaja sekä opiskeluhoollon henkilöstö. Opiskelija itse on ohjauksessa aktiivinen ja vastuullinen toimija. Myös alaikäisten opiskelijoiden huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä.

Ohjaustoiminta sisältää opinto-ohjauksen luokkatunnit, pienryhmä- ja yksilöohjausta, erilaisia opiskelu- ja työelämä -infoja sekä vierailuja messuille, oppilaitoksiin ja yrityksiin. Ryhmäohjaajien ja aineenopettajien ohjaustyö täydentää opinto-ohjaajan työtä. Erityisopettajan tai opiskeluhoollon palvelujen tarvetta havaitessaan opettajat ohjaavat opiskelijaa saamaan tarvitsemansa palvelut opiskeluhoollon suunnitelman mukaisesti.

Ohjauksen työn- ja vastuunjako

Rehtori

- Tukee ohjauksen suunnittelua sekä vastaa oppilaitoksen ohjaus- sekä muusta toiminnasta kokonaisuutena
- Takaa riittävät resurssit ohjauksen laadukasta toteuttamista varten
- Vastaa kurssitarjottimen laatimisesta yhteistyössä opinto-ohjaajan kanssa
- Osallistuu tarvittaessa yhteistyökumppanina ohjaustyöhön ongelmatilanteissa

Opinto-ohjaaja-apulaisrehtori

- Vastaa ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja käytännön järjestelyistä ja toteutuksesta
- Seuraa opintojen etenemistä opiskelijoiden tavoitteiden mukaisesti
- Vastaa kaksoistutkintolaisten opintojen ohjauksesta
- Ohjaa kurssivalintoja perustuen opiskelijoiden henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan
- Jatko-opintoihin ohjaus
- Opinto-ohjauksen kurssien toteuttaminen
- Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut vuosittain
- Tiiviimpien ohjausprosessien läpivienti tarvittaessa
- Jaksopalaverien pitäminen ryhmäohjaajien ja tarvittaessa erityisopettajan kanssa
- Vastaa ylioppilastutkintoon liittyvästä tiedottamisesta, ilmoittautumisista ja käytännön järjestelyistä
- Seuraa opiskelijoiden jatko-opintoihin sijoittumista syksyisin tehtävällä kyselyllä

Opinto-ohjaajan toteuttama ohjaus eri vuosiluokilla

1. opiskeluvuosi

- Lukio-opinnot, opiskelijoiden vastuut ja velvollisuudet
- Ryhmytymispäivä
- Vanhempainilta
- Opiskelutaidot, tiedon etsintä, ajankäyttö
- Itsetuntemus
- Stressinhallinta
- Ohjauskeskustelut
 - opiskelusuunnitelma
 - alustava ylioppilastutkintosuunnitelma
- Opiskelumahdollisuudet lukion jälkeen
- OP1 -kurssi 1., 2. ja 4. jaksossa

2. opiskeluvuosi

- Jatko-opintoihin tutustuminen jatkuu
- Tiedonhaku
- Työelämätaidot, 2 päivän TET / vaihtoehtoinen haastatteluraportti osana OP2 kurssia
- Itsetuntemus ja oman alan etsiminen
- Ylioppilastutkintosuunnitelman päivittäminen
- Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut 2. jaksossa
- OP2 kurssi 3. ja 4. jaksossa

3. opiskeluvuosi

- Abi-päiville osallistuminen sekä ammattikorkeakouluvierailu
- Orientoituminen jatko-opintoihin hakemiseen (itsenäinen tiedonhaku, hakuinfo ja opiskelupaikkojen esittelijät)
- Opiskelumahdollisuudet ulkomailla
- Ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen
- Jatko-opintosuunnitelman laatiminen
- Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut 1. jaksossa
- OP2 kurssi 3. jaksossa

Ryhmänohjaaja

Opintojen alussa

- Perehdyttää oman ryhmänsä lukio-opiskelun käytäntöihin opinto-oppaan avulla ensimmäisinä koulupäivinä ryhmänohjaajan tunneilla.
- Järjestää syyslukukauden alussa ryhmäytymispäivän yhdessä opinto-ohjaajan kanssa
- Haastattelee opiskelijat syyslukukauden aikana - tavoitteena tutustua opiskelijoihin sekä kartoittaa mahdollisia haasteita tai erityistarpeita opiskelussa
- Järjestää vanhempainillan yhdessä rehtorin ja opinto-ohjaajan kanssa
- Pitää vanhempainvartit toisessa jaksossa
- Huolehtii erityisopettajan esityksestä mahdollisesta oppimissuunnitelman laatimisesta opiskelijalle yhteistyössä aineenopettajien ja erityisopettajan kanssa

Opintojen aikana

- Seuraa opiskelijoiden opintojen etenemistä ja hylättyjä arvosanoja
- Seuraa poissaoloja ja puuttuu niihin opiskeluhoitosuunnitelman mukaan.
- Puuttuu ongelmiin käyttäytymisessä tai muussa toiminnassa
- Raportoi mahdollisista huomioistaan jaksopalavereissa
- Pitää yhteyttä huoltajiin
- Ohjaa opiskelijaa saamaan tarvitsemaansa ohjausta ja tukea muilta ammattihenkilöiltä
- Osallistuu tarvittaessa opiskeluhoillon palavereihin

Aineenopettaja

- Ohjaa opiskelijaa oman oppiaineensa opiskelutaidoissa sekä antaa tietoa oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista
- Seuraa opiskelijoiden poissaoloja ja tiedottaa ryhmänohjaajaa sekä poissaoloihin että muihin opiskeluun liittyviin huoliin liittyen
- Ohjaa opiskelijaa saamaan tarvitsemaansa ohjausta ja tukea muilta ammattihenkilöiltä
- Tekee opiskelijan mahdolliseen oppimissuunnitelmaan kirjaukset oman oppiaineensa osalta

Erityisopettaja

- Teettää lukitestit ensimmäisen vuoden opiskelijoille
- Laatii lausunnot ylioppilastutkintolautakunnalle tarvittavien ylioppilaskokeiden erityisjärjestelyjen hakemiseksi opiskelijalle
- Ohjaa tukea tarvitsevia opiskelijoita opiskelutekniikoissa ja itselle parhaiten sopivan opiskelutavan löytämisessä

Verkko-opetuksesta vastaava opettaja

- Huolehtii laitteiston toimivuudesta sekä ohjaa opiskelijoita laitteiden käytössä

Koulukuraattori

- Keskustelee apua ja tukea tarvitsevien opiskelijoiden kanssa
- Ohjaa tukea tarvitsevia eri palvelujen piiriin

- Osallistuu tarvittaessa nivelvaiheiden yhteistyöhön
- Osallistuu tarvittaessa yksittäisen opiskelijan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan.

Kouluterveydenhuolto

- Vastaa ennaltaehkäisevästä terveydenhoidosta
- Osallistuu tarvittaessa nivelvaiheiden yhteistyöhön
- Osallistuu tarvittaessa yksittäisen opiskelijan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan.

Koulupsykologi

- Tekee tutkimukset ja testaukset, joita ei voida tehdä erityisopettajan ja kuraattorin toimesta.
- Keskustelee apua ja tukea tarvitsevien opiskelijoiden kanssa
- Osallistuu tarvittaessa yksittäisen opiskelijan asiassa koottavan asiantuntijaryhmän toimintaan
- Tarvittavat lausunnot ylioppilaskirjoitusjärjestelyjä varten
- Konsultointi kouluille ja perheille

Opiskelijan ja huoltajan rooli ohjauksessa

Opiskelija on ohjauksessa aktiivinen toimija. Ratkaisevaa ohjauksen onnistumisessa on opiskelijan oma vastuu ja panos. Opiskelijan velvollisuuksiin kuuluu noudattaa lukion järjestyssääntöjä, käyttäytyä asiallisesti, osallistua opetukseen, tehdä kotitehtävät ja opettajan antamat työt aikataulussa sekä osallistua kurssikokeeseen. Opiskelijan on pyydettävä apua silloin, kun hän ei tiedä tai ymmärrä opetettavaa asiaa tai jos opiskelut eivät henkilökohtaisten syiden vuoksi etene. Opiskelija voi myös antaa palautetta lukion opettajille ja muulle henkilökunnalle. Tätä kautta hän osallistuu lukion ja sen opetuksen kehittämiseen yhteistyössä lukion henkilökunnan kanssa. Lukiolaisen kantamaan vastuuseen kuuluu siis myös mahdollisuus vaikuttaa itseä koskeviin asioihin ja tapahtumiin. Palautetta kerätään vuosittain oman lukion Hyvinvointikyselyllä sekä joka toinen vuosi toteutettavalla valtakunnallisella Kouluterveyskyselyllä. Palautetta voi antaa myös vapaamuotoisesti aina.

Lukiolaisen huoltaja mahdollistaa lukiolaisen opinnot turvallisesti ja taloudellisesti. Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä tarvittaessa puhelimitse, wilman kautta sekä tapaamisissa. Ryhmänohjaaja pitää ensimmäisen vuoden opiskelijoiden huoltajille vanhempainvartit, joissa myös opiskelija voi olla mukana. Ensimmäisenä syksynä vanhemmille pidetään myös yhteinen vanhempainilta, jossa keskustellaan lukio-opinnoista ja kulloinkin ajankohtaisista asioista. Huoltaja vastaa ala-ikäisen opiskelijan poissaolojen selvittämisestä wilmassa.

Ohjaus koulutuksen nivelvaiheissa

Koulutuksen nivelvaiheissa tehdään yhteistyötä sekä lähettävän että vastaanottavan oppilaitoksen välillä. Lukion opinto-ohjaaja käy kertomassa oman ja lähikunnan yhdeksäsluokkalaisille Siikajoen lukiosta. Yhdeksäsluokkalaisille järjestetään vierailupäivä lukiolle, jonka järjestämisessä myös

opiskelijat ovat mukana. Lisäksi opinto-ohjaaja esittelee lukio-opintoja yhteisvalintavanhempainilloissa ja Raahessa toteutettavilla Tsäänssi -messuilla. Lukioon hakeutujat täyttävät keväällä ainevalintakortin koskien ensimmäisen lukiovuoden valintoja. Tässä tehdään yhteistyötä perusopetuksen opinto-ohjaajien kanssa.

Lukiolaisille annetaan tietoa ja järjestetään eri opiskelualoihin tutustumismahdollisuuksia koko lukioajan. Opinto-ohjaaja pitää abiturienteille hakuinfon, jossa käydään läpi jatko-opintoihin hakemisessa olennaisia asioita. Opiskelijan halutessa haku on mahdollista tehdä myös yhdessä opinto-ohjaajan kanssa.

Opiskelijan harkitessa lukion keskeyttämistä käydään keskusteluja opinto-ohjaajan kanssa oikean ratkaisun löytämiseksi. Opiskelijaa tuetaan oman alan löytämisessä ja tarvittaessa ohjataan tutustumaan toisen asteen oppilaitoksiin. Jos opiskelija keskeyttää opintonsa lukiossa ja jää kokonaan vaille opiskelupaikkaa, ilmoittaa opinto-ohjaaja keskeyttämisestä Nuorisolain (2006, 7c §) mukaisesti kunnan etsivään nuorisotyöhön.

Siikajoen lukion yhteistyökumppanit

Siikajoen lukion yhteistyökumppaneita ovat muun muassa samassa koulurakennuksessa toimiva Ruukin koulu, Siikajoen kylällä toimiva Gumeruksen koulu sekä Rantsilassa sijaitseva Gananderin koulu, joiden yhdeksäsluokkalaisille ja heidän vanhemmilleen Siikajoen lukiosta aktiivisesti annetaan tietoa vierailujen ja vanhempainiltojen muodossa.

Toisen asteen oppilaitosten joukosta merkittävimpiä yhteistyökumppaneita ovat Pyhäjoen ja Raahen lukiot sekä Ruukissa sijaitseva Ruukin maaseutuopisto. Lähialueiden lukioiden kanssa tehdään monenlaista yhteistyötä, mm. yhteisiä verkko- sekä teemaopintokursseja. Ruukin maaseutuopiston opiskelijoiden on mahdollista tehdä lukion kursseja ja suorittaa kaksoistutkinto. Lukion opiskelijat puolestaan voivat valita Ruukin maaseutuopiston hevostalouden kursseja osaksi lukio-opintojaan.

Ohjauksen näkökulmasta tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös lähialueiden korkeakoulut sekä yritykset. Abiturientit vierailevat Oulun yliopiston Abi-päivillä sekä avoimissa ovissa Oulun ammattikorkeakoululla. Ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoita käy esittelemässä lukiolla eri opiskelualoja. Pakolliseen OPO2 -kurssiin kuuluu vaihtoehtoinen kahden päivän TET -jakso opiskelijan valitsemassa yrityksessä tai opiskelupaikassa.

Muita yhteistyökumppaneita ovat mm. lehdistö, lähialueiden ammatilliset oppilaitokset sekä Siikajoen kunnan nuorisotoimi ja kolmannen sektorin muut toimijat, kuten 4H sekä seurakunta.

Lähteet:

Lukiokoulutuksen opiskeluhuollon opetussuunnitelma (2014) Siikajoen kunta

Lukion opetussuunnitelman perusteet (2015) Opetushallitus. Määräykset ja ohjeet 2015:48

Nuorisolaki 27.1.2006/72